

Generationsväxlingar kontra avelskapacitet

Det genomsnittliga avelsframsteget per svenskfödd kull är ungefär motsvarande en hästlängd (mätt till rekord över medeldistans med voltstart). Detta har varit ganska konstant under många år och ännu visar det ingen tendens till att vika av. Hur ska vi hantera det, som en jämförelse mot avelskapacitet? Är alltid ett yngre sto, en bättre förärvare? Jag spinner vidare på "Sommarsvepet" (sid 30-34 i detta nummer) och kikar på några av årets storloppsvinnare.

Jag tror att det var Elis Ljungek som myntade uttrycket, (ungefär): "Mellan de avelshingstar som blivit godkända skiljer det bara några längder i kapacitet, medan det kan skilja flera hundra meter mellan det bästa och sämsta stoet i avel."

Om det skiljer fem år eller fem längder i avelsframsteg, gör det inte så stor skillnad – om grundkapaciteten från början är tillräckligt hög. När det gäller ston, skulle jag påstå att det är grundkapaciteten som är avgörande för att nå framgång. Där emot är det en fördel att ta kapabla ston till avel några år tidigare, för att de ska hinna producera fler avkommor. Det är en annan argumentation.

Järnmärren Nealy Lobell

Vi kan ta **Nealy Lobell** (e. Speedy Crown) som ett sådant exempel. Hon föddes 1984 i USA och debuterade som tvååring med 13 starter under säsongen i Nordamerika. Hon

Krönikören, Håkan Persson
träffar Valley Victory på
Walnut Hall Ltd.

var med i Elitloppsfinalen som fyra-åring, och startade i fem raka finaler med prisplaceringar. Nealy Lobell avslutade tävlingskarriären som nio-åring, bland annat med seger i Gulddivisionen och Stoeliten. Hon tjänade nästan sju miljoner kronor.

I avelsboxen fick hon nio avkommor, varav tre blev miljonärer med **Herr Jägermeister** (e. Sugarcane Hanover) som vinstrikaste avkomma med 4,4 miljoner kronor. Det finns de som anser att hon var misslyckad som avelssto. Har man verkligen rimliga krav då?

Jämför henne med kullbrodern, avelshingsten **Crown Sweep** (e. Speedy Crown) som fick 388 svenskfödda avkommor, men bara fyra blev miljonärer. Han fick värdeomdöme AB för "god förärvning", så han ansågs inte vara en dålig hingst.

Det klart att det hade varit troligt att Nealy Lobell hade lämnat ytterligare någon bra häst, om hon gått till avel några år tidigare och därmed kunnat få fler avkommor.

Beprovade hingstar till unga ston

En filosofi som jag fått lära mig av andra är att ta unga ston till beprovade hingstar. Det finns som bekant inga garantier i aveln, men man minskar riskerna genom att använda en hingst med bevisad kapacitet. När sedan stoet har visat att hon duger och hon börjar bli till åren, då kan man testa nya och unga hingstar.

Grupp I-vinnare

I faktarutan på sidan 38 har jag plockat fram några exempel bland dem som vunnit Grupp I-lopp i Sverige under 2014, samt två av våra svenska hästar, **Maharajah** och **Noras Bean**, som vunnit Grupp I-lopp i Frankrike. Dessutom lade jag till Hambletonianvinnaren **Trixtan** och världsrekordhållaren **Sebastian K**.

Prestationer

Knappt en procent av de svenskfödda stona blir miljonärer. Mellan 1990-2003 var andelen 0,91 procent. ▶

Nealy Lobell avslutade tävlingskarriären som nioåring, bland annat med seger i Gulddivisionen och Stoeliten. Hon tjänade nästan sju miljoner kronor. I avelsboxen fick hon nio avkomor, varav tre blev miljonärer.

Bland de äldre mammorna som presterat både på tävlingsbanorna och i avelsboxen är Emilie Cas El ett exempel.

I faktarutan hittar vi tre ston som tjänat över miljonen, samt ytterligare två halv miljonärer. Två av 14 var ostartade, varav Kiss Me Once hade höga 117 i BLUP-tal när hon betäcktes med Dream Vacation.

Ålder

I diagrammet med de röda staplarna visas fördelningen över hur gamla stona varit när de fått sina avkomor. Snittet ligger mellan tio och elva år. Den åldersgrupp som får flest avkomor är de mellan 7-12 år. De står för drygt 54 procent av hästarna. Det är också i den gruppen som vi hittar de flesta av hästarna (64 procent) i faktarutan.. De två yngsta mammorna, var båda ostar-

tade. Bland de äldre mammorna hittar vi också i högre grad ston som har presterat bra, exempelvis **Emilie Cas El** och **Dew Princess**. **Mahonny Broline** hade "bara" tjänat drygt 100 000 kr själv, men presterat i aveln genom att hon redan lämnat en miljonärskä i **Heidi** (e. Firm Tribute).

Avkommenummer

I diagrammet med de blå staplarna kan vi se hur stor andel av hästarna som är födda med respektive avkommenummer. Drygt 25 procent av de som föds är stoets första avkomma. Sedan sjunker det naturligt för varje nummer. Lite drygt elva procent är födda som nummer åtta eller senare. Mindre än fem procent är sin

mors tionde eller senare avkomma.

Kollar vi bland Grupp I-vinnarna i faktarutan hittar vi exempelvis **Nahar** som nummer åtta och **Trixtion** som nummer elva.

Lite kuriosas är att det endast finns två avkomor som är födda som nummer 19, en av dessa heter **Marshland** (e. From Above) som tjänade 5,6 miljoner kronor och han blev Elitstoet **Trappeds** (e. Bonefish) vinstrikaste avkomma. Hon fick **Marshland** när hon var 25 år.

(I diagrammen för Ålder och Avkommenummer ingår 23 709 svenskfödda hästar, födda mellan 2005-2011. Källa: Blodbanken.nu)

BLUP

Här ser man att alla ston, utom **Gabriella K.** hade BLUP-tal över 100 vid betäckningstillfället. Det flesta (av de som hade BLUP-tal) låg över 110. Jag har inte siffran för **Emilie Cas El** vid betäckningstillfället, men förmodar att den rimligen var några enheter över 120.

Fryst sperma

Jag noterade att fyra av de tio svenskfödda i faktarutan är tillverkade med fryst sperma. **Love You**-sönerna **Nahar** och **Ed You** är enligt "stambok på nätet" tillverkade med fryst sperma, liksom världsrekordhållaren **Sebastian K.** och **Backfire**.

Sammanfattning

Det är ett litet underlag med bara 14 Grupp I-vinnare i faktarutan, men

GRUPP I - VINNARE 2014 (per 11/8 2014)

Häst	Mor (morfar)	Mor intjänat	Ålder	Avk.	BLUP
Maharajah	Chili Khan (e. Giant Chill)	1 051 500 kr	9	3 / 9	114
Noras Bean	Easy Bean (e. Songcan)	291 825 kr	10	2 / 5	102
Poochai	In Vino Veritas (e. Express Ride)	97 300 kr	9	2 / 5	110
Backfire	Fashion Brodda (e. S.J.'s Caviar)	ostartad	6	2 / 4	106
Solvato (US)	Solveig (e. Yankee Glide)	\$820 791	7	2 / 6	-
Timoko (FR)	Kiss me Coulonces (e. And Arifant)	€12 806	9	5 / 11	-
Nahar	Mahonny Broline (e. Joie de Vie)	106 200 kr	18	8 / 9	106
Al Dente	Mollie's Photo (e. S.J.'s Photo)	252 750 kr	9	2 / 4	114
Arctic Model (FI)	Secret Mystress (e. Self Possessed)	€10 349	8	4 / 7	-
Happy Days	Kiss Me Once (e. Varenne)	ostartad	5	2 / 4	117
Neona Princess	Dew Princess (e. J.R. Broline)	609 758 kr	14	5 / 7	108
Ed You	Lancia Brick (e. Super Arnie)	515 610 kr	9	3 / 7	112
Trixtion (US)	Emilie Cas El (e. Garland Lobell)	2 968 156 kr	19	11 / 11	*119
Sebastian K.	Gabriella K. (e. Probe)	145 000 kr	12	5 / 11	98

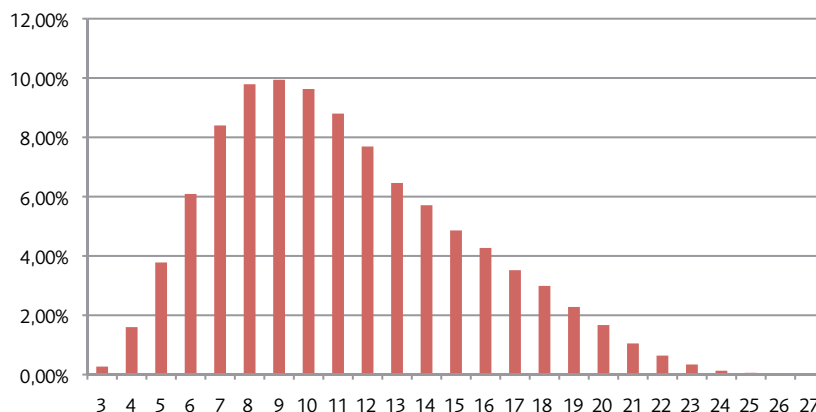
Ålder = moderns ålder vid avkommans födelse.

Avk. = vilken turordning avkomman hade i syskonskaran.

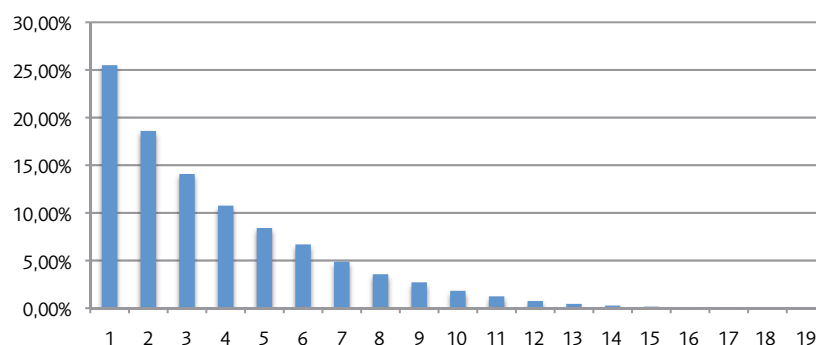
BLUP = moderns BLUP-tal vid betäckningstillfället. *) Emilie Cas El:s BLUP-tal är det aktuella.

Ålder

Avkommennummer

det ger ändå en fingervisning. Det viktigaste är att det finns kapacitet och avelskraft att föra vidare. Oftast, men långt ifrån alltid, avspeglas kapaciteten tydligast i de egna unghästprestationerna. Ålder eller avkommennummer, är bara en siffra – inom rimliga gränser. 🐾

TEXT:

Håkan Persson

Foto: Kanal 75

Att erbjuda marknaden LED-ande Ljusbehandlingsprodukter innebär att man blir jagad ...av konkurrenterna

- Tack för det betyget!

OBS! Nytt lägre pris 9 990:- inkl moms.

När **PharmaLights** kraftfulla LED Ljusbehandlingar används i stall och på djur är inte framgången långt borta. Nöjda kunder och användare hör av sig och är mest förvånade över att inte alla redan har provat och har kunskap om ljusets läkande förmåga. Redan 1903 delades Nobelpriset ut för bevisad effekt i läkning med hjälp av rött ljus. Det är över 100 år sedan priset delades ut... **PharmaLight.se** arbetar varje dag med att lära ut och sprida kunskapen till så många vi kan. Möjligheterna med att läka/friskvårdsbehandla med hjälp av **PharmaLights** LED-ande Ljusbehandlingsprodukter är förvånansvärt omfattande.

En av våra produkter är **WARP 10®/75®** från USA

Fördelarna med LED Ljusbehandling har visats i vetenskapliga studier och i en rad kliniska studier/case genom bland annat **NASA** och **DARPA** i USA. Leverantören som Amerikanska rymsbolaget **NASA** arbetat med ingår i **PharmaLights** produktsegment. Ett exempel är Warp 75®, utrustningen som stimulerar cellernas tillväxt till 150-200%. Originalen levereras från PharmaLight.se även om andra leverantörer hänvisar till NASAs forskning.

Kopplingen till NASA...för kunskapstörstarna

Det amerikanska bolaget Quantum Devices Inc, har utvecklat **HEALS®** - High Emissivity Aluminumiferous Luminescent Substrate- teknologin åt **NASA**. Denna teknologi är det som gör att Quantum Devices får använda LED energinivåer på 60 MW/cm2, den energinivå som enligt forskning är mest fördelaktig för smärtlindring. Bra att känna till, att **PharmaLights WARP 10®** är det enda FDA-godkända behandlingsinstrumentet som använder sig av **HEALS®** teknologin, utvecklad för att användas av **NASA** och **DARPA**. Quantum Devices har det enda fotobiologiska systemet som finns på NASAs Hall of Fame. **WARP 10®** är framtagen för och används inom US Army.

Från hästar till pensionärer

I Sverige blev **WARP 10®** redan från början en storsäljare och nöjda kunderna finns över hela landet. En anledning till framgången är det låga priset 9.990 SEK inklusive moms. Den är kraftfull vilket ger korta behandlingstider med färre antal behandlingar, drivs med uppladdningsbara batterier, levereras tillsammans med laddare, lättanvänd med endast en startknapp, smidig - den får plats i fickan och den har den nyaste tillgängliga teknologin. Den är framtagen på uppdrag från USA Army - då förstår de flesta att den är både effektiv tålig och har en beräknad lång livslängd. På **PharmaLight.se** hemsida står mycket information om **WARP 10®** och alla andra produkter - jämför oss gärna med konkurrenternas hemsidor. De 18 **PharmaLight** tryckarna - vilka alla ligger på landslagsnivå - berättar och refererar osminkat om **PharmaLights** olika produkter samt deras upplevda resultat av friskvårdsbehandlingar.

Kicki och Marcus är varje vecka ute och behandlar hästar i stall världen över. Erfarenheten förmedlas vidare till alla **PharmaLight**are. En kund gav dem en ny titel med tanke på det stora kapitalet som var bundet i stallets tävlingshästar. Stallets Kapitalförvaltare. Välkommen till framtiden redan idag tillsammans med **PharmaLight.se**

PharmaLight

Ättarpsvägen 88-45, SE-245 91 Staffanstorps, Sweden

Kicki +46 (0)702 58 53 54 Marcus +46 (0)704 55 48 22

www.pharmalight.se • www.ceratex.se

Pharma +
Light of Science™ **Light** .se